

Työaikalaki muuttuu

Uusi työaikalaki astuu voimaan 1.1.2020. Se voi aiheuttaa muutoksia henkilökohtaisten avustajien työsuhteissa. Kerromme työaikalain muutoksista lyhyesti tässä uutiskirjeessä. Suosittelemme tutustumaan asiaan syvällisemmin Hetan Tietopankissa: www.heta-liitto.fi/tietopankki/tyoaikalaki.

Työaikaa koskevat säännökset

Peruseriaate on edelleen se, että Heta-liiton jäsenten työsuhteiden työaikaa sääntelevät työaikalaki ja Henkilökohtaisia avustajia koskeva valtakunnallinen työehtosopimus. Joissakin säännöksissä työehtosopimuksessa voidaan poiketa työaikalain määräyksistä, eli työaikalaisa ja työehtosopimuksessa voi olla keskenään erilaisia säännöksiä. On siis tärkeä aina huomioida,

- että työaikaa määrittävät *sekä* työaikalaki *että* työehtosopimus
- ja pääsääntöisesti työntekijöiden kanssa *ei voi* sopia työajasta toisin kuin mitä työaikalaisa tai työehtosopimuksessa on määrätty.

Muutosten aikataulu

Uusi työaikalaki astuu voimaan 1.1.2020. Nykyinen Hetan työehtosopimus on voimassa 31.1.2020, ja sen säännöksiä noudatetaan sen voimassaolon päättymiseen asti.

Uuden työaikalain muutokset

Tässä on lueteltu ne työaikalain muutokset, jotka todennäköisimmin vaikuttavat Hetan jäsenten työsuhteisiin. Huomioikaa siis, että tässä listassa ei ole *kaikkia* työaikalakiin tulevia muutoksia.

1. **Perheenjäsenten asema työaikalaisa:** Työntekijänä työskentelevät perheenjäsenet tulevat työaikalain soveltamisalan piiriin, jos heillä ei ole ns. työaika-autonomiia. Työaika-autonomia tarkoittaa, ettei työntekijän työaikaa ennalta määritellä eikä hänen työajan käyttöään valvota, ja näin ollen työntekijä voi itse päättää työajastaan. Tämä

vaikuttaa esimerkiksi ylityön kertymiseen ja työaikakorvauksien maksamiseen. Huom.! perheenjäsenet tulevat lain piiriin heti 1.1.2020 työehtosopimuksesta riippumatta.

2. **Korvaava lepoaika:** Jos laissa säädettyä vuorokautista lepoaikaa lyhennetään, tulee työntekijälle antaa korvaava lepoaika. Korvaava lepoaika on annettava lain edellyttämään 11 tuntiin saakka. Puuttumaan jäänyt lepo on annettava seuraavan vuorokausilevon yhteydessä tai, jos se ei ole työn järjestelyistä johtuvista painavista syistä mahdollista, niin pian kuin se on mahdollista, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa.
3. **Muutokset yötyön tekemisessä:** Yövuoroputkien pituuteen tulee rajoitus niihin työsuhteisiin, joissa on käytössä jaksotyö tai keskeytymätön vuorotyö. Jatkossa näissä työaikamuodoissa yövuoroja voi olla putkeen enintään 5, jonka jälkeen on seurattava vähintään 24 tunnin yhtenäinen vapaa. 5 yövuoron jälkeen voi teettää peräkkäin vielä 2, jos työntekijä antaa suostumuksensa kumpaankin lisävuoroon erikseen.
4. **Työaikapankki:** Jatkossa kaikki työnantajat voivat sopia työntekijöidensä kanssa työaikapankin käyttämisestä.
5. **Työajan enimmäismäärä:** Ylityön enimmäismäärän sijaan uudessa työaikalaisa säädetään kaiken työajan keskimääräisestä enimmäismäärästä.

Huomioitavaa

Suosittelimme ehdottomasti, että Hetan jäsenet eivät tee työsuhteisiinsa muutoksia pelkästään tämän tiivistetyn uutiskirjeen perusteella. Jokainen edellä mainituista työaikalain muutoksista on selitetty kattavasti Hetan Tietopankissa osoitteessa www.heta-liitto.fi/tietopankki/tyoaikalaki.

Uusi työaikalaki löytyy osoitteesta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190872#Pidp446731360>

Lisätietoja HetaHelpistä

Heta-liiton neuvontapalvelu HetaHelp on kaikille avoin ja maksuton neuvontapalvelu henkilökohtaisen avun työnantajamalliin liittyvissä kysymyksissä. HetaHelpin lakimiehet auttavat myös uuteen työaikalakiin liittyvissä kysymyksissä.

HetaHelp-neuvontapalvelu

Puh. 02 4809 2401

Avoinna maanantaisin ja torstaisin klo 9-11 ja tiistaisin klo 13-15.